

Súd: Okresný súd Námestovo
Spisová značka: 13C/85/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5823231386
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 08. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Katarína Radičová
ECLI: ECLI:SK:OSNO:2023:5823231386.1

Uznesenie

Okresný súd Námestovo, sudkyňou Mgr. Katarínou Radičovou, v právnej veci žalobcov: 1/ Mgr. X. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX Q. XX, 2/ W. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX Q. XX, 3/ O. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX Q. XX, žalobcovia právne zast.: JUDr. Marta Bojo Vevurková, advokátska so sídlom Mieru 312, 029 01 Námestovo, proti žalovanému: U. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX Q. XXX, v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia a návrh na ochranu osobnosti, takto

rozhodol:

Žalovanému ukláda povinnosť nevstupovať do rodinného domu súp. č. 16, postaveného na parcele CKN č. XXX/X, k. ú. Q. a na pozemky CKN parc. č. XXX/X - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 300 m², CKN parc. č. XXX/X - záhrada o výmere 130 m² a CKN parc. č. XXX/X - záhrada o výmere 426 m², evidované na LV č. XX, k. ú. Q., okres Námestovo, a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej.

odôvodnenie:

1. Žalobou doručенou súdu dňa 03.08.2023 sa žalobcovia domáhajú vydania rozsudku, ktorým by súd zakázal žalovanému vstupovať do rodinného domu s.č. XX, k. ú. Q., a na pozemky CKN parc. č. XXX/X - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 300 m², CKN parc. č. XXX/X - záhrada o výmere 130 m² a CKN parc. č. XXX/X - záhrada o výmere 426 m², evidované na LV č. XX, k. ú. Q., okres O. a priznal im náhradu trov konania v plnej výške. V rovnakom rozsahu žalobcovia žiadajú, aby súd vydal neodkladné opatrenie v zmysle § 325 ods. 2 písm. f) CSP, a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej.

2. Žalobcovia v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia poukázali na to, že žalobca 1/ je výlučným vlastníkom vyššie uvedených nehnuteľností, ku ktorým nehnuteľnostiam je zriadené vecné bremeno práva užívania a doživotného bývania v prospech p. U. V., rod. P., nar. XX.XX.XXXX, matky žalobcu 1/ a žalovaného, ktorá žalovanému pravidelne umožňuje vstup do rod. domu súp. č. XX. V rodinnom dome s.č. XX k.ú. Q., býva a má zriadený trvalý pobyt žalobkyňa 2/, ktorá je manželkou žalobcu 1/ a ich dcéra žalobkyňa 3/ spoločne s jej manželom a dcérou O., nar. XX.XX.XXXX. Žalovaný dlhodobo požíva alkoholické nápoje a v čase, keď sa nachádza v rod. dome s.č. XX k.ú. Q. je pravidelne pod vplyvom alkoholu. Po požití alkoholických nápojov správanie žalovaného vzbudzuje u žalobcov obavu a strach o ich život a zdravie. Žalovaný sa voči žalobcom správa vulgárne, vyhráža sa im (napr. „nedožijete sa večera“, „vyhodím ťa z domu“ a iné) a používa invektíva, pričom žalobcovia žalovanému k takému správaniu nedávajú žiadne podnety. Žalobcovia poukázali na incident, ktorý sa odohral dňa 18.03.2023 okolo 15:00 hod., v pivnici rodinného domu, kedy bol žalovaný pod vplyvom alkoholu, za ktorý incident bol žalovaný trestným rozkazom Okresného súdu Námestovo sp. zn. 20T/4/2023 zo dňa 19.06.2023, právoplatný dňa 19.06.2023, uznaný vinným z prečinu nebezpečné vyhrážanie podľa § 360 ods.1 a ods. 2 písm. a) TZ a odsúdený na trest odňatia slobody vo výmere 6 mesiacov, pričom súd žalovanému výkon trestu odňatia slobody podmienene odložil, a určil skúšobnú dobu 18 mesiacov. Súd žalovanému uložil aj ochranné protialkoholické liečenie ambulantnou formou. Ďalej uviedli, že matka žalobcu a žalovaného je už vo vyššom veku, má problémy s pamäťou, odmieta sa podrobiť lekárskejmu vyšetreniu a vzhľadom k tomu, že žalovanému keď je pod vplyvom alkoholu

umožňuje vstup do rod. domu s.č. XX k. ú. Q., žalobcovia sa dostávajú do situácie, že majú strach zdržiavať sa v predmetnom rodinnom dom v čase keď sa tam nachádza žalovaný. Žalovaný ma zriadený trvalý pobyt u svojej dcéry v Q. s.č. XXX, napriek tomu, žalovaný sa v rod. domu s.č. XX k.ú. Q. stretáva s exekútorom, ktorý tu od neho preberá finančnú hotovosť. Žalovaný bol naposledy v rod. dome s.č. XX pred podaním tohto návrhu dňa 31.07.2023, pričom bol opätovne pod vplyvom alkoholu. Žalobcovia zdôraznili, že sa žalovanému vyhýbajú, nekomunikujú s ním keď sa zdržiava v rodinnom dome, ale ak sa žalovaný dostane do kontaktu so žalobcami začne im nadávať a používať vyhrážky a jeho správanie sa stane nekontrolovateľné. Žalobcovia majú strach, že žalovaný môže pod vplyvom alkoholických nápojov naplniť vyhrážky voči telesnej integrite žalobcov a ohroziť ich tak na telesnom ako duševnom zdraví a v záujme predchádzania spoločensky nežiaducemu správaniu žalovaného, žalobcovia sú nútení obrátiť sa na civilný súd. Žalovaný si je vedomý, že OČTK mu nemôžu brániť zotrvať v predmetnom rod. dome s.č. XX k.ú. Q., ak sa tam zdržiava so súhlasom p. U. V. Žalobcovia sa snažia rešpektovať p. U. V., ale nie je možné akceptovať, aby do rodinného domu s.č. XX k.ú. Q. chodil a vstupoval žalovaný a svojím správaním ohrozoval na telesnom a duševnom zdraví žalobcov. P. U. V. dokáže samostatne chodiť, a preto nie je prekážka, aby sa so žalovaným stretávala aj mimo rod. domu s.č. XX k.ú. Q. a príslušných pozemkov. V závere žalobcovia poukázali na to, že jedným zo základných predpokladov pre nariadenie neodkladného opatrenia je osvedčenie existencie právneho vzťahu medzi sporovými stranami a nevyhnutnosť a vhodnosť bezodkladnej úpravy pomerov a jeho účelom je eliminovať kontakt medzi osobou podozrivou z páchania domáceho násillia s jeho obeťami, tým spôsobom, že sa zakáže žalovanému vstupovať do nehnuteľnosti a tak bude dočasne znemožnený kontakt medzi potencionálnymi obeťami a žalovaným a poskytne sa žalobcom dočasná ochrana kým súd vo veci meritórne rozhodne.

3. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

4. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

5. Podľa § 325 ods. 2 písm. f) CSP neodkladným opatrením možno strane uložiť, aby nevstupovala alebo iba obmedzene vstupovala do domu alebo bytu, na pracovisko alebo iné miesto, kde býva, zdržiava sa alebo ktoré pravidelne navštevuje osoba, ktorej telesnú integritu alebo duševnú integritu svojím konaním ohrozuje.

6. Podľa § 326 ods. 1 a ods. 2 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha. K návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

7. Podľa § 329 ods. 1 CSP súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

8. Podľa § 332 ods. 1 Civilného sporového poriadku, neodkladné opatrenie je vykonateľné doručením, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

9. Podľa čl. 19 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky každý má právo na zachovanie ľudskej dôstojnosti, osobnej cti, dobrej povesti a na ochranu mena.

10. Podľa čl. 19 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky každý má právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života.

11. Obsah neodkladných opatrení v zmysle § 325 ods. 2 písm. f) až h) CSP vychádza zo znenia čl. 3.1 nariadenia Európskeho Parlamentu a Rady (EÚ) č. 606/2013 z 12. júna 2013 o vzájomnom uznávaní ochranných opatrení v občianskych veciach. Ide o opatrenia vydané v záujme ochrany jednotlivých osôb,

ak existujú závažné dôvody domnievať sa, že je ohrozený ich život, telesná, duševná alebo sexuálna integrita, osobná sloboda alebo bezpečnosť. Primárnym účelom je zabránenie akejkoľvek forme rodovo motivovaného násillia alebo násillia v blízkych vzťahoch, ako sú fyzické násillie, obťažovanie, sexuálne násillie, prenasledovanie, zastrasovanie alebo iné formy nepriameho nátlaku. Chránenej osobe má byť v odôvodnených prípadoch poskytnutá okamžitá a efektívna súdna ochrana. Ohrozenie telesnej alebo duševnej integrity navrhovateľ spravidla osvedčuje lekárskymi správami, trestným oznámením, čestným vyhlásením tretej osoby (v pozícii svedka incidentu), písomnou, elektronickou alebo telefonickou komunikáciou a pod. Pokiaľ ide o účinky tohto druhu neodkladného opatrenia, najzávažnejší je zákaz alebo obmedzenie vstupu do domu, bytu, na pracovisko alebo iné miesto, kde zákon výslovne vyžaduje, aby povinná osoba svojím konaním ohrozovala telesnú alebo duševnú integritu navrhovateľa. Aj túto skutočnosť však musí navrhovateľ pred nariadením neodkladného opatrenia relevantným spôsobom osvedčiť (Civilný sporový poriadok- Veľký komentár, nakl. C.H.Beck, str. 1098-1099, Sedlačko).

12. Súd neodkladným opatrením upravuje pomery strán sporu konania, pričom je dôležité že je povinný poskytnúť ochranu tomu, kto sa vydania neodkladného opatrenia domáha, ale v rámci ústavných pravidiel tiež tomu, proti komu návrh smeruje. Neodkladné opatrenia s ohľadom na ich charakter nemôžu spravidla zasiahnuť do základných práv alebo slobôd účastníkov konania, lebo rozhodnutia o nich nemusia zodpovedať konečnému meritórnemu rozhodnutiu. Požadované obmedzenie musí byť teda primerané poskytnutej ochrane navrhovateľa a nesmie nad nevyhnutnú mieru limitovať odporcu. Pred nariadením neodkladného opatrenia nemusí byť nárok dokázaný, musí však byť aspoň osvedčený. Osvedčenie (na rozdiel od dokazovania) znamená, že súd pomocou ponúknutých dôkazných prostriedkov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti (teda nie všetky rozhodujúce skutočnosti), pri ich zisťovaní nemusí dbať na všetky formality, ako je to pri dokazovaní; postačuje, že osvedčená skutočnosť sa mu vzhľadom na všetky okolnosti javí ako nanajvyš pravdepodobná. Pri nariadení neodkladného opatrenia teda súd poskytne oprávnenému účastníkovi dočasnú ochranu, prípadne zabraňuje ďalšiemu zhoršovaniu jeho postavenia aj za cenu, že skutočný stav veci nie je ešte náležite zistený, a teda že subjektívne právo ani jemu zodpovedajúca povinnosť nie sú celkom nepochybné. Preukázanie alebo aspoň osvedčenie skutočností odôvodňujúcich nariadenie neodkladného opatrenia sa posudzuje podľa obsahu návrhu, pripojených listín a skutkových okolností z nich vyplývajúcich, ale aj podľa dôvodnosti návrhu z hľadiska právneho posúdenia veci. Účelom neodkladného opatrenia je totiž rýchle a pružné riešenie tej situácie, ktorá vyžaduje okamžitý zásah súdu (z uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2MCdo 3/2010).

13. Súd po oboznámení sa s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia a s listinnými dôkazmi predloženými žalobcami dospel k záveru, že návrh žalobcov je dôvodný. Potrebu nariadenia neodkladného opatrenia mal súd preukázanú najmä z pripojených spisov Okresného súdu Námestovo sp. zn. 13Tp/3/2023 a sp. zn. 20T/4/2023, v rámci ktorých konaní bol žalovaný vzatý do väzby a následne trestným rozkazom sp. zn. 20T/4/2023 zo dňa 19.06.2023 právoplatne odsúdený zo spáchania prečinu nebezpečné vyhrážanie podľa § 360 ods. 1, 2 písm. a), písm. b) Tr. zákona s poukazom na § 138 písm. a) a § 139 ods. 1 písm. c) Tr. zákona, na tom skutkovom základe, že „dňa 18.03.2023 v čase okolo 15.00 hod. v miestnosti pivnice rodinného domu s popisným číslom XX v obci Q., okres Námestovo sa mal opakovane pod vplyvom alkoholu niekoľko krát vyhrážať a kričať „ja ich zarežem“, v rámci čoho tam k nemu prišla jeho neter O. P., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Q. XX, ktorej po jej otázke, že čo sa deje, mal priložiť ku krku lovecký nôž s dĺžkou čepele 19 cm, kde v rámci uvedenej skutočnosti mu ona uviedla, nech sa uvedomí, následne čoho ten lovecký nôž stiahol z jej krku dole, pričom ublížené jej ale nijako nebolo, ani jej nebolo spôsobené žiadne zranenie, kde však ona zo strachu pred ním utiekla na poschodie do druhej miestnosti rodinného domu, odkiaľ následne zavolała na linku 158 a čakala tam do príchodu polície, nakoľko toto konanie v nej malo vzbudiť dôvodnú obavu o svoj život a zdravie ako aj o život a zdravie svojej rodiny.“ Žalovanému bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 6 mesiacov, výkon ktorého trestu mu bol podmienene odložený na skúšobnú dobu 18 mesiacov. Zároveň bolo žalovanému uložené aj ochranné protialkoholické liečenie ambulantnou formou. To, že ku konfliktom medzi stranami sporu, najmä medzi žalobkyňou 3/ a žalovaným dochádza dlhodobo mal súd preukázané aj zo samotnej výpovede žalovaného z prípravného konania, kedy pred sudkyňou pre prípravné konanie uvedenú skutočnosť potvrdil, pričom uviedol aj to, že pravidelne požíva alkoholické nápoje a že sa zdržiava v rodinnom dome súp. č. XX, nakoľko nemá možnosť sa presťahovať inam. Z uvedených listinných dôkazov mal súd osvedčené tvrdenia žalobcov, a teda, že sa žalovaný stále zdržiava v rodinnom dome, ktorý je vo vlastníctve žalobcu 1/, a pokračuje v požívaní alkoholických nápojov, po požití ktorých sa stupňuje jeho negatívne správanie voči nim. Atribút bezodkladnosti neznamena, že ide

o akútne a jednorazový stav. Potreba upraviť pomery môže byť bezodkladná a pretrvávajúca aj po určité dlhšie časové obdobie. Ak bol žalovaný právoplatne odsúdený za trestný čin nebezpečného vyhrážania spáchaného voči žalobkyni 3/, pričom sa žalovaný naďalej zdržiava v rodinnom dome súp. č. XX, napriek tomu, že tam nemá evidovaný trvalý, resp. prechodný pobyt, je skutočne dôvodné poskytnúť ochranu telesnej a duševnej integrity žalobcom pred možným - nie však vylúčeným nežiaducim správaním sa žalovaného voči žalobcom tak, aby netrpeli obavami, či strachom o život a zdravie. Súd pritom nemal preukázané, že by žalovaný v čase rozhodovania o neodkladnom opatrení nastúpil na výkon ochranného protialkoholického liečenia ambulantnou formou, čo ešte umocňuje potrebu dočasnej úpravy vzťahov medzi stranami sporu. Nariadeným neodkladným opatrením nedochádza ani k neprimeranému zásahu do práv matky žalobcu 1/ a žalovaného, nakoľko súd nezakázal žalovanému stretávať sa s p. U. V. a ani iným spôsobom nebráni ich stretávaniu. Vzhľadom na vzniknutú situáciu je však potrebné, aby k týmto stretnutiam dochádzalo mimo obydlia žalobcov.

14. S poukazom na uvedené súd dospel k záveru, že potreba dočasnej úpravy pomerov medzi stranami sporu až do rozhodnutia vo veci samej je daná, a preto návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovel a uložil žalovanému povinnosť nevstupovať do rodinného domu s.č. XX, k. ú. Q., a na pozemky CKN parc. č. XXX/X - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 300 m², CKN parc. č. XXX/X - záhrada o výmere 130 m² a CKN parc. č. XXX/X - záhrada o výmere 426 m², evidované na LV č. XX, k. ú. Q., okres O..

15. O nároku na náhradu trov konania rozhodne súd v zmysle § 262 ods. 1 CSP v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje (§ 362 ods. 1 CSP). Odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom súde.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania stanovených v § 127 CSP uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné (§ 358 CSP).

Podľa § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Neodkladné opatrenie je vykonateľné doručením, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný rozsudok, môže oprávnený podať návrh na exekúciu podľa zákona č. 233/1995 Z. z. Exekučný poriadok, v znení neskorších predpisov.